



Briselē, 16.12.2016.  
COM(2016) 871 final

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI**

**Novērtējums par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, lai izpildītu 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu**

## Saturs

1. IEVADS .....	4
1.1. Direktīvas mērķi un tvērums .....	4
1.2. Ziņojuma mērķis un metodika .....	6
2. TRANSPONĒŠANAS PASĀKUMI .....	8
2.1. Nodarījumu izmeklēšana un saukšana pie kriminālatbildības par tiem (2.–9. pants un 11.–17. pants).....	8
2.1.1. Definīcijas (2. pants) .....	8
2.1.2. Nodarījumi saistībā ar seksuālu vardarbību (3. pants) .....	8
2.1.3. Nodarījumi saistībā ar seksuālu izmantošanu (4. pants) .....	9
2.1.4. Nodarījumi saistībā ar bērnu pornogrāfiju (5. pants) .....	10
2.1.5. Uzmākšanās bērniem seksuālos nolūkos (6. pants).....	10
2.1.6. Kūdīšana, palīdzēšana, atbalstīšana un mēģinājums (7. pants).....	11
2.1.7. Seksuālas darbības ar savstarpēju piekrišanu (8. pants).....	11
2.1.8. Atbildību pastiprinoši apstākļi (9. pants).....	11
2.1.9. Mantas arests un konfiskācija (11. pants).....	12
2.1.10. Juridisko personu atbildība (12. pants).....	12
2.1.11. Sankcijas pret juridiskām personām (13. pants).....	13
2.1.12. Cietušo atbrīvošana no apsūdzības un sankciju nepiemērošana (14. pants).....	13
2.1.13. Izmeklēšana un saukšana pie kriminālatbildības (15. pants).....	13
2.1.14. Ziņošana saistībā ar aizdomām par seksuālu izmantošanu vai seksuālu vardarbību (16. pants).....	14
2.1.15. Jurisdikcija un saukšanas pie kriminālatbildības koordinēšana (17. pants).....	15
2.2. Palīdzība cietušajiem un to aizsardzība (18.–20. pants).....	16
2.2.1. Vispārēji noteikumi par palīdzību un atbalstu cietušajiem bērniem un viņu aizsardzības pasākumiem (18. pants).....	16
2.2.2. Palīdzība un atbalsts cietušajiem (19. pants).....	16
2.2.3. Cietušo bērnu aizsardzība kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā (20. pants) .....	17
2.3. Preventīvi pasākumi (10. pants un 21.–25. pants).....	18
2.3.1. Aizliegums veikt noteiktas darbības, kas izriet no notiesājošiem spriedumiem (10. pants) .....	18
2.3.2. Pasākumi pret vardarbības iespēju un bērnu seksa tūrisma reklamēšanu (21. pants).....	19
2.3.3. Preventīvas intervences programmas vai pasākumi (22. pants).....	19

2.3.4.	Preventīvi pasākumi (23. pants) .....	19
2.3.5.	Brīvprātīgas intervences programmas vai pasākumi kriminālprocesa gaitā vai pēc tā (24. pants) .....	20
2.3.6.	Pasākumi pret tīmekļa vietnēm, kurās ir bērnu pornogrāfija vai caur kurām to izplata (25. pants) .....	21
3.	SECINĀJUMI UN TURPMĀKĀ RĪCĪBA .....	22

## 1. IEVADS

Seksuāla vardarbība pret bērniem un bērnu seksuāla izmantošana ir īpaši smagi noziegumi. Tie rada ilgtermiņa fizisku, psiholoģisku un sociālu kaitējumu neaizsargātiem cietušajiem, kuriem ir tiesības uz īpašu aizsardzību un gādību, kas tiem ir nepieciešama. Turklāt seksuālu vardarbību pret bērniem attēlojoši materiāli, kas tiesību aktos tiek dēvēti par “bērnu pornogrāfiju”, veido vairākus noziegumus pret ikvienu cietušo. Vispirms — seksuāla vardarbība, kas ir fotografēta vai ierakstīta. Pēc tam — katru reizi, kad attēli vai videomateriāli tiek publicēti, izplatīti vai aplūkoti, tiek īstenots rupjš bērna privātuma pārkāpums. Papildu trauma tiek radīta, ja bērns zina, ka attēli un videomateriāli tiek izplatīti un draugi vai radnieki var tos redzēt.

Lai efektīvi apkarotu šos noziegumus, ir nepieciešama integrēta un visaptveroša pieeja, kas ietver **noziegumu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildības par tiem, palīdzību cietušajiem un to aizsardzību, un preventīvus pasākumus.**

### 1.1. Direktīvas mērķi un tvērums

Direktīvā ir ievērota visaptveroša pieeja, kas nepieciešama šo noziegumu efektīvai apkarošanai un kas ietver plašus juridisko instrumentu noteikumus, aptverot nodarījumu izmeklēšanu un saukšanu pie kriminālatbildību par tiem (2.–9. pants un 11.–17. pants), palīdzību cietušajiem un to aizsardzību (18.–20. pants) un preventīvos pasākumus (10. pants un 21.–25. pants).

Lai efektīvi **izmeklētu nodarījumus un sauktu pie kriminālatbildības par tiem**, direktīva jo īpaši ietver šādus punktus.

- Kriminālatbildības paredzēšana par dažādām situācijām, kas ir saistītas ar seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu gan tiešsaistē, gan bezsaistē (20 dažādi nodarījumi, 2.–7. pants). To starpā ir jaunas parādības, piemēram, iedraudzināšana tiešsaistē (6. pants) un seksuāla vardarbība, izmantojot tīmekļa kameru, un vardarbību pret bērnu saturošu attēlu aplūkošana tiešsaistē, neveicot to lejupielādi (5. pants, jo īpaši 3. punkts).
- Palielinātas soda pakāpes. Valstu tiesību aktos noteiktās maksimālās sankcijas nedrīkst būt zemākas par noteiktajām pakāpēm (cietumsods no 1 līdz 10 gadiem), kas ir atkarīgas no nodarījuma smaguma (3.–6. pants). Ir jāņem vērā arī vairāki atbildību pastiprinoši apstākļi (9. pants).
- Noilguma pagarināšana pēc cietušā pilngadības sasniegšanas (15. panta 2. punkts).
- Pienākums tiesībaizsardzības un prokuratūras dienestiem nodrošināt tādas efektīvus līdzekļus, kas tiek izmantoti organizētās noziedzības un smagu noziegumu izmeklēšanā, lai izmeklētu nodarījumus saistībā ar seksuālu vardarbību pret bērniem, bērnu seksuālu izmantošanu un bērnu pornogrāfiju (15. panta 3. punkts). Ir jāizveido arī tāda tiesībaizsardzība, lai identificētu šajos nodarījumos cietušos (15. panta 4. punkts).
- Šķēršļu (kurus radījuši konfidencialitātes noteikumi) novēršana attiecībā uz speciālistu, kuru galvenais pienākums ir darbs ar bērniem, veikto ziņošanu (16. pants).
- Jurisdikcija lietām, kurās vainojami nodarījumu izdarītāji, kas ir valsts, kurā tiek veikta izmeklēšana, valstspiederīgie, lai tos varētu saukt pie kriminālatbildības arī viņu valstī par noziegumiem, ko tie ir izdarījuši citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs (17. panta 1.–3. punkts).

- Nosacījumu atcelšana attiecībā uz abpusējo sodāmību un ziņošanu valstī, kur nodarījums tika izdarīts, saucot pie kriminālatbildības par noziegumiem, kas izdarīti citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs (17. panta 4. un 5. punkts).

Attiecībā uz **palīdzību cietušajiem bērniem un viņu aizsardzību** direktīva jo īpaši ietver noteikumus, kas nosaka šādus punktus.

- Plaši palīdzības, atbalsta un aizsardzības pasākumi, jo īpaši, lai neradītu cietušajiem bērniem papildu traumu attiecībā uz to iesaistīšanu kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā, cita starpā izveidojot īpašus standartus cietušo bērnu pratināšanai (18.–20. pants).
- Palīdzība un atbalsts, tiklīdz ir pamatots iemesls aizdomām par nodarījumu (18. panta 2. punkts).
- Īpaša aizsardzība bērniem, kuri ziņo par vardarbību ģimenē (19. panta 1. punkts).
- Palīdzība un atbalsts, kas nav atkarīga(-s) no sadarbošanās kriminālprocesā (19. panta 2. punkts).
- Cietušo privātuma, identitātes un reputācijas aizsardzība (20. panta 6. punkts).

Visbeidzot, **lai novērstu šos noziegumus**, direktīva jo īpaši ietver šādus punktus.

- Mehānismi, lai nodrošinātu, ka notiesātajiem nodarījumu izdarītājiem tiek liegts veikt profesionālu darbību, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem (10. panta 1. punkts).
- Darba devēju tiesības pieprasīt informāciju par notiesājošiem spriedumiem un aizliegumiem veikt profesionālu vai organizētu brīvprātīgu darbību, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem (10. panta 2. punkts).
- Informācijas apmaiņas starp valstu sodāmības reģistriem (izmantojot *ECRIS*<sup>1</sup> sistēmu) veicināšana, lai nodrošinātu, ka darba devēju veiktās iepriekšējās darbības pārbaudes ir pilnīgas un ietver informāciju par nodarījuma izdarītāju jebkur ES izdarītajiem nodarījumiem (10. panta 3. punkts).
- Prasība dalībvalstīm īstenot intervences programmas vai pasākumus, piemēram, notiesātajiem nodarījumu izdarītājiem un citām personām, kuras baidās, ka tās varētu izdarīt nodarījumus, pieejamo terapiju (22. un 24. punkts).
- Pienākums dalībvalstīm īstenot preventīvus pasākumus, piemēram, amatpersonu izglītošanu, izpratnes veicināšanu un apmācību (23. pants).
- Obligāts novērtējums par visu notiesāto nodarījumu izdarītāju bīstamību un recidīvisma risku (24. panta 4. punkts).
- Pienākums dalībvalstīm nodrošināt nekavējošu tādu tīmekļa vietņu likvidēšanu, kurās ir bērnu pornogrāfija vai caur kurām to izplata, to teritorijā, un veikt pasākumus šādu vietņu likvidēšanai, ja to serveri atrodas ārpus to teritorijas (25. panta 1. punkts).

<sup>1</sup> Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēma, kuru regulē Padomes Pamatlēmums 2009/315/TI (2009. gada 26. februāris) par organizatoriskiem pasākumiem un saturu no sodāmības reģistra iegūtas informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm un Padomes Lēmums 2009/316/TI (2009. gada 6. aprīlis) par Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmas (*ECRIS*) izveidi, piemērojot Pamatlēmuma 2009/315/TI 11. pantu. Sīkāka informācija par *ECRIS* ir pieejama šādā saitē: [http://ec.europa.eu/justice/criminal/european-e-justice/ecris/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/justice/criminal/european-e-justice/ecris/index_en.htm).

- Iespēja dalībvalstīm bloķēt piekļuvi tīmekļa vietnēm, kurās ir bērnu pornogrāfija vai caur kurām to izplata, interneta lietotājiem to teritorijā, izmantojot dažādus līdzekļus, tostarp publisku rīcību un nozares pašregulējumu (25. panta 2. punkts).

## 1.2. Ziņojuma mērķis un metodika

Saskaņā ar direktīvas 27. pantu dalībvalstīs<sup>2</sup> ir jābūt spēkā normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2013. gada 18. decembrim, un ir jāpaziņo par tiem Komisijai.

Ar šo ziņojumu tiek izpildīta direktīvas 28. panta 1. punkta noteiktā prasība Komisijai sniegt ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, izvērtējot, cik lielā mērā dalībvalstis veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šo direktīvu<sup>3</sup>. Ziņojuma mērķis ir nodrošināt īsu, bet informatīvu pārskatu par galvenajiem dalībvalstu veiktajiem transponēšanas pasākumiem.

Dalībvalstis ir saskārušās ar ievērojamām problēmām saistībā ar šādas visaptverošas un vērīgas direktīvas transponēšanu un īstenošanu; kas:

- paredz tiesību aktu pieņemšanu daudzās atšķirīgās jomās, tostarp materiālajās krimināltiesībās (piemēram, nodarījumu un soda pakāpju, noilguma un juridisku personu atbildības definēšana) un kriminālprocesa tiesībās (piemēram, ekstrateritoriāla jurisdikcija, bērnu piedalīšanās kriminālprocesā un tiesiskā pārstāvība);
- ietver plašus administratīvos pasākumus, lai papildinātu tiesību aktus (piemēram, attiecībā uz piekļuvi informācijai un sodāmības reģistru informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, policijas un tiesu iestāžu apmācību un noteikumiem par bērnu aizsardzību, tiesībaizsardzību un ieslodzījumu); un
- iesaista daudzus dalībniekus ne tikai dalībvalsts iestādēs (t. i., dažādos valdības līmeņos, piemēram, valsts un reģionālā), bet arī sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām (piemēram, lai ar uzticības tālrunu un izpratnes veidošanas kampaņu palīdzību novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem attēlojošu materiālu izplatīšanu), interneta pakalpojumu sniedzējiem (piemēram, lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem attēlojošu materiālu izplatīšanu), klīniskās psiholoģijas speciālistiem (piemēram, intervences programmās nodarījumu izdarītājiem), un citiem dalībniekiem.

Dalībvalstu veiktā transponēšana ietver informācijas vākšanu par attiecīgajiem tiesību aktiem un administratīvajiem pasākumiem, to analizēšanu, jaunu tiesību aktu izstrādi vai esošo aktu grozīšanu, to pieņemšanas panākšanu un visbeidzot ziņošanu Komisijai.

Pamatojoties uz valsts transponēšanas pasākumiem, par kuriem tika oficiāli ziņots Komisijai, direktīva ir transponēta, izmantojot vairāk nekā 330 tiesību aktus, kas bija

<sup>2</sup> Šeit un turpmāk tekstā “dalībvalstis” vai “visas dalībvalstis” attiecas uz dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī direktīva (t. i., visas ES dalībvalstis, izņemot Dāniju). Saskaņā ar Protokola Nr. 22 par Dānijas nostāju 1. un 2. pantu Dānija nepiedalījās direktīvas pieņemšanā un direktīvu tai nepiemēro. Tomēr Dānijai joprojām ir piemērojams un saistošs Padomes Pamatlēmums 2004/68/TI. Saskaņā ar Protokola Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju 3. pantu abas valstis piedalījās direktīvas pieņemšanā, un direktīva ir tām saistoša.

<sup>3</sup> Saskaņā ar direktīvas 28. panta 2. punktu — 25. punkta par pasākumiem pret tīmekļa vietnēm, kurās ir bērnu pornogrāfija vai caur kurām to izplata, īstenošanu izvērtē atsevišķā ziņojumā (COM(2016) 872), kas publicēts kopā ar šo ziņojumu.

spēkā pirms direktīvas, un aptuveni 300 jaunus tiesību aktus, kas 2012. gadā tika ieviesti visās dalībvalstīs.

Dalībvalstis nosūtīja Komisijai aptuveni 700 paziņojumus. 70 % no tiem tika saņemti pēc transponēšanas termiņa — 2013. gada 18. decembra. Tajos tika aprakstīti tiesību akti (jauni akti un aktu grozījumi), administratīvie noteikumi un darba kārtība. Nereti tie ietvēra veselus kriminālkodeksus un tiesību aktu grozījumus.

Līdz transponēšanas termiņam tikai 12 dalībvalstis bija paziņojušas Komisijai, ka tās ir pabeigušas direktīvas transponēšanu. Tādēļ Komisija pret pārējām valstīm — **BE, BG, IE, EL, ES, IT, CY, LT, HU, MT, NL, PT, RO, SI** un **UK**<sup>4</sup> — uzsāka pārkāpuma procedūras par valstu transponēšanas pasākumu nepaziņošanu. Visas šīs pārkāpuma procedūras tika pabeigtas līdz 2016. gada 8. decembrim. Valstu transponēšanas pasākumu novēlotā pieņemšana un paziņošana par tiem aizkavēja Komisijas analīzes veikšanu un transponēšanas ziņojumu publicēšanu.

Šā ziņojuma apraksts un analīze ir balstīts(-a) uz informāciju, kuru dalībvalstis sniedza līdz 2016. gada 1. novembrim. Pēc šā datuma saņemtie paziņojumi nav ņemti vērā. Papildus ziņojumā apzinātajiem jautājumiem ir iespējamas gan turpmākas problēmas attiecībā uz transponēšanu un citiem noteikumiem, kas nav paziņoti Komisijai, gan turpmākas izmaiņas leģislatīvos un neleģislatīvos jautājumos. Tādējādi šis ziņojums neliedz Komisijai turpmāk veikt dažu noteikumu izvērtēšanu, lai turpinātu atbalstīt dalībvalstis direktīvas transponēšanā un īstenošanā.

---

<sup>4</sup> Dalībvalstu nosaukumi šajā dokumentā tiek saīsināti atbilstoši šādiem noteikumiem: <http://publications.europa.eu/code/en/en-370100.htm>.

## 2. TRANSPONĒŠANAS PASĀKUMI

### 2.1. Nodarījumu izmeklēšana un saukšana pie kriminālatbildības par tiem (2.–9. pants un 11.–17. pants)

#### 2.1.1. Definīcijas (2. pants)

2. pantā ir noteiktas šādu direktīvā izmantoto terminu definīcijas: bērns, dzimumpilngadības vecums, bērnu pornogrāfija, bērnu prostitūcija, pornogrāfisks priekšnesums un juridiska persona.

- Visas dalībvalstis, izņemot **HU**, definē bērnu kā personu, kas ir jaunāka par 18 gadiem.
- Dzimumpilngadības vecums dalībvalstīs ir atšķirīgs: 14 gadi (**AT, BG, DE, EE, HU** un **PT**), 15 gadi (**CZ, FR, HR, PL, SE, SI** un **SK**), 16 gadi (**BE, ES, LT, LU, LV, NL** un **UK**), 17 gadi (**CY** un **IE**) un 18 gadi (**MT**). **FI, IT** un **RO** dzimumpilngadības vecums atšķiras atkarībā no nodarījuma rakstura. **EL** noteiktais dzimumpilngadības vecums attiecībā uz vīriešu homoseksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu (17 gadi), heteroseksuālām darbībām un sievietes homoseksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu (15 gadi) ir atšķirīgs.
- **BE, CY, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LV, PT, RO, SE, SK** un **UK (Gibraltārs)** savos tiesību aktos izmanto terminu “bērnu pornogrāfija”. Visas pārējās dalībvalstis izmanto atšķirīgus terminus, piemēram, pornogrāfiski attēlojumi (**AT**), pornogrāfisks materiāls (**BG**), pornogrāfisks darbs (**CZ**), pornogrāfisks attēls vai attēlojums (**FR**) un citi.
- Attiecībā uz bērnu prostitūciju **CY** un **SK** savos transponēšanas tiesību aktos ir iekļāvušas skaidru definīciju, kas ietver visus 2. panta d) punkta elementus. No otras puses, **AT, BG, CZ, DE, EL, LT, LU, SE, SI** un **UK** transponēšana tiek veikta, pamatojoties uz judikatūru un citiem avotiem saistībā ar bērnu prostitūcijas nodarījumiem (4. panta 5.–7. punkts), savukārt **BE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, MT, NL, PL, PT** un **RO** transponēšana tiek veikta, pamatojoties tikai uz bērnu prostitūcijas nodarījumiem.
- **AT, BG, CY, EL, HU, IE, RO, SK** un **UK (Gibraltāra)** tiesību aktos ir ietverta pornogrāfiska priekšnesuma skaidra definīcija. Citas dalībvalstis transponē 2. pantu saistībā ar 4. panta 2.–4. punktā minētajiem nodarījumiem un tiešu atsauci uz informācijas un komunikācijas tehnoloģijām vai judikatūru.
- Neviena no dalībvalstīm “juridiskas personas” jēdzienā neietver valstis vai publisko tiesību subjektus, kas īsteno valsts varu, kā arī starptautiskās sabiedriskās organizācijas.

#### 2.1.2. Nodarījumi saistībā ar seksuālu vardarbību (3. pants)

3. pantā ir definētas tīšas darbības, kuras veido nodarījumu saistībā ar seksuālu vardarbību.

- Lielākā daļa dalībvalstu ir pieņēmušas noteikumus, ar kuriem saskaņā ar direktīvā noteiktajām soda pakāpēm tiek sodīts par bērnu, kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu, iesaistīšanu par seksuālu darbību (3. panta 2. punkts) vai seksuālas vardarbības (3. panta 3. punkts) liecinieku seksuālos nolūkos.

- **CY, CZ, DE, EE, FR, IE, IT, LT, LV, MT, PL, SI** un **SK** ietver nodarījumus saistībā ar iesaistīšanos jebkādas seksuālās darbības ar bērnu, kurš nav sasniedzis dzimumpilngadības vecumu; tie tiek sodīti līdzīgi kā 3. panta 4. punktā minētie nodarījumi. **AT, BE, BG, ES, HR, LU, RO, PT** un **SE** izšķir seksuālas darbības, kas ietver penetrāciju, un darbības, kas to neietver.
- Attiecībā uz iesaistīšanos tādās seksuālās darbībās ar bērnu, kurās ļaunprātīgi izmantota atzīta uzticība, autoritāte vai ietekme (3. panta 5. punkta i) apakšpunkts) vai bērna īpaši neaizsargātā situācija (3. panta 5. punkta ii) apakšpunkts), lielākā daļa dalībvalstu ir pieņēmušas tiesību aktus, kas, šķiet, neaptver visas šīs situācijas, vai ir pieņēmušas soda pakāpes, kas ir pārāk zemas.  
No otras puses, lielākā daļa dalībvalstu ir pieņēmušas tiesību aktus, ar kuriem saskaņā ar direktīvā noteiktajām soda pakāpēm tiek sodīta iesaistīšanās seksuālās darbībās ar bērnu, izmantojot piespiešanu, spēku vai draudus (3. panta 5. punkta iii) apakšpunkts). **CY, DE, LU** un **MT** piemin “piespiešanu, spēku un draudus”, savukārt citas dalībvalstis atsaucas uz “vardarbību un draudiem” (**CZ, EL, FI, FR, LT, LU, LV, NL, PT, SE** un **SK**), “spēku un draudiem” (**BE, BG, DE, HR, HU, IT, PL** un **SI**), “vardarbību un iebiedēšanu” (**ES**), “pret bērna gribu” (**EE**), “piespiešanu, izmantojot spēku” (**AT**) un citu terminoloģiju.
- Attiecībā uz bērna iesaistīšanu seksuālās darbībās ar trešajām personām, izmantojot piespiešanu, spēku vai draudus (3. panta 6. punkts), **CY, DE, FR, LU, MT, NL** un **PT** savos tiesību aktos skaidri atsaucas uz nodarījuma izdarīšanu kopā ar trešo personu, savukārt **AT, BG, CZ, ES, HU, IE, IT, LT, RO, SE** un **SI** to aptver netieši vai noteikumos par izvarošanu, seksuālu uzņēmēšanu vai seksuālu vardarbību, izmantojot piespiešanu, spēku vai draudus.

### **2.1.3. Nodarījumi saistībā ar seksuālu izmantošanu (4. pants)**

4. pantā ir definētas tīšas darbības, kas veido nodarījumu saistībā ar seksuālu izmantošanu.

- Attiecībā uz bērna iesaistīšanu vai bērna vervēšanu dalībai pornogrāfiskā priekšnesumā (4. panta 2. punkts) **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IT, LT, MT, NL, RO, SK** un **UK (Gibraltārs)** ir ieviesušas tiesību aktus, ar kuriem transponē šo direktīvas noteikumu. No citām dalībvalstīm saņemtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 4. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jāpiemēro sods par bērna iesaistīšanu pornogrāfiskā priekšnesumā, izmantojot piespiešanu vai spēku, vai par šādā nolūkā bērnam izteiktiem draudiem. **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IE, IT, LT, MT, NL, SI, SK** un **UK (Gibraltārā)** ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo direktīvas noteikumu. Lai atspoguļotu “piespiešanu, spēku vai draudus”, dalībvalstis izmanto atšķirīgus formulējumus. Piemēram, **BG, DE, HR, HU, IT, PL** un **SI** atsaucas uz “spēku un draudiem”, **BG** uz “spēku, draudiem par nopietna kaitējuma nodarīšanu”, **EL** uz “piespiešanu vai vardarbību, vai draudiem” un **ES** uz “vardarbības izmantošanu vai iebiedēšanu”.
- 4. panta 4. punkts paredz sodīšanu par apzinātu tādu pornogrāfisku priekšnesumu apmeklēšanu, kuros piedalās bērni. **AT, BG, CY, DE, ES, FI, IE, IT, LT, MT, RO, SI, SK** un **UK (Gibraltārā)** ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo direktīvas noteikumu. No citām dalībvalstīm saņemtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 4. panta 5. punktu dalībvalstīm ir jāpiemēro sods par bērna iesaistīšanu vai vervēšanu iesaistīties bērnu prostitūcijā vai par labuma gūšanu no tā, vai bērna citādu

izmantošanu šādā nolūkā. **BE, BG, CY, CZ, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK** un **UK** ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo direktīvas noteikumu. No citām dalībvalstīm saņemtā informācija nebija pārlicinoša.

- 4. panta 6. punkts paredz sodīšanu par bērna iesaistīšanu bērnu prostitūcijā, izmantojot piespiešanu vai spēku, vai par šādā nolūkā bērnam izteiktiem draudiem. **AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK** un **UK (Skotijā)** ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo direktīvas noteikumu. No citām dalībvalstīm saņemtā informācija nebija pārlicinoša.
- 4. panta 7. punkts paredz sodīšanu par iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, izmantojot bērnu prostitūciju. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **HU, IE, LV, PL, PT, RO** un **SE** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

#### **2.1.4. Nodarījumi saistībā ar bērnu pornogrāfiju (5. pants)**

5. pantā ir definētas tīšas darbības, kas veido nodarījumu saistībā ar bērnu pornogrāfiju.

- 5. panta 2. punkts paredz sodīšanu par bērnu pornogrāfijas iegūšanu vai glabāšanu. Informācija, kuru sniedza lielākā daļa dalībvalstu, nebija pārlicinoša, izņemot **AT, BG, CY, ES, FI, FR, LT, MT, RO** un **SI**.
- 5. panta 3. punkts paredz sodīšanu par apzinātu piekļuvi bērnu pornogrāfijai, izmantojot informācijas vai komunikācijas tehnoloģijas. Lielākā daļa dalībvalstu transponēja “apzinātas piekļuves” prasību, lai gan dažas no tām izmanto atšķirīgu terminoloģiju. Piemēram, **DE** izmanto terminu “darbība ar mērķi iegūt” un **HU** atsaucas uz “piekļuvi un glabāšanu”.
- 5. panta 4. punkts paredz sodīšanu par bērnu pornogrāfijas realizāciju, izplatīšanu vai pārsūtīšanu. Lielākā daļa dalībvalstu, atsaucoties uz bērnu pornogrāfijas “realizāciju”, “izplatīšanu” vai “pārsūtīšanu”, izmanto atšķirīgu terminoloģiju. Piemēram, termins “pārsūtīšana” ir interpretēts kā līdzvērtīgs terminam “starpniecība” (**CZ**), “pārraidīšana” (**BG** un **DE**), “izplatīšana” (**IT**) vai “piekļuves nodrošināšana” (**LT**).
- 5. panta 5. punkts paredz sodīšanu par bērnu pornogrāfijas piedāvāšanu, piegādi vai tās pieejamības nodrošināšanu. Lielākā daļa dalībvalstu attiecībā uz “piedāvāšanu”, “piegādi” vai “pieejamības nodrošināšanu” izmanto atšķirīgus terminus. Piemēram, **CZ** termina “piegāde” vietā izmanto terminus “importēšana”, “pārdošana” vai “nodrošināšana citā veidā”, savukārt **SE** izmanto vispārīgu terminu “[bērnu pornogrāfijas] nodrošināšana”.
- 5. panta 6. punkts paredz sodīšanu par bērnu pornogrāfijas izgatavošanu. Visas dalībvalstis transponējot izmanto vienotu terminu “izgatavošana”, izņemot **FR** (“veidošana un ierakstīšana”) un **UK** (“uzņemšana”, “radīšana” un “uzņemšanas atļaušana”).
- 5. panta 7. un 8. punkts ir izvēles noteikumi attiecībā uz 5. panta piemērojamību īpašām situācijām. Visa dalībvalstis, izņemot **AT, DE, ES, SE** un **UK** (5. panta 7. punkts) un **AT** un **DE** (5. panta 8. punkts), nolēma tos nepiemērot.

#### **2.1.5. Uzmākšanās bērniem seksuālos nolūkos (6. pants)**

6. pantā ir definētas tīšas darbības, kas veido nodarījumu saistībā ar uzmākšanos bērniem seksuālos nolūkos.

Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo pantu. Informācija attiecībā uz **CY, HR, HU, IE, LU, LV, PL, RO** un **UK** (6. panta 1. punkts), kā arī uz **BE, CY, LV** un **PL** (6. panta 2. punkts) nebija pārlicinoša.

#### **2.1.6. Kūdišana, palīdzēšana, atbalstīšana un mēģinājums (7. pants)**

Saskaņā ar 7. pantu dalībvalstīm ir jānoda par kūdišanu, palīdzēšanu, atbalstīšanu un mēģinājumu veikt 3.–6. pantā ietvertos nodarījumus.

- Visas dalībvalstis ir īstenojušas pasākumus 7. panta 1. punkta transponēšanai.
- 7. panta 2. punkts lielākoties ir transponēts, īstenojot vispārējus noteikumus par mēģinājumu, izņemot **CY, DE, FI, FR, HR, IE, LU, PT, RO** un **SE**, kuras ir ieviesušas īpašus noteikumus, ar kuriem soda par mēģinājumu veikt 7. panta 2. punktā uzskaitītos seksuālos nodarījumus.

#### **2.1.7. Seksuālas darbības ar savstarpēju piekrišanu (8. pants)**

8. pantā ir noteikti trīs izvēles noteikumi attiecībā uz seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu. **CY** un **UK** (**Anglija/Velsa**) izvēlējās piemērot visus trīs noteikumus, savukārt **BE, BG, CZ, EE, IE, LU, LV, MT, NL, PL, SK** izvēlējās nepiemērot nevienu no tiem.

- **AT, CY, FI, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LV, PT, RO, SE, SI** un **UK** (**Anglija/Velsa** un **Ziemeļīrija**) izvēlējās piemērot 8. panta 1. punktu.
- **CY, HR, SE** un **UK** (**Anglija/Velsa** un **Skotija**) izvēlējās piemērot 8. panta 2. punktu.
- **AT, CY, DE, FI, HR** un **UK** izvēlējās piemērot 8. panta 3. punktu. **DE, FI** un **UK** piemēro iespēju gan attiecībā uz bērnu pornogrāfijas glabāšanu, gan tās izgatavošanu, savukārt **FR** piemēro to tikai attiecībā uz bērnu pornogrāfijas izgatavošanu.

#### **2.1.8. Atbildību pastipriņoši apstākļi (9. pants)**

9. pantā ir definētas situācijas, kuras var uzskatīt par atbildību pastipriņošiem apstākļiem saistībā ar 3.–7. pantā minētajiem nodarījumiem.

Lielākajā daļā dalībvalstu atbildību pastipriņošu apstākļu situācijas ir aprakstītas tiesību aktos. **IE** un **UK** (**Anglija/Velsā, Ziemeļīrijā** un **Skotijā**), kur tiesām ir lielāka rīcības brīvība notiesājot ņemt vērā atbildību pastipriņošus apstākļus, daži šā panta noteikumi tiesību aktos nebija ietverti.

- 9. panta a) punkts attiecas uz nodarījumiem, kas ir izdarīti pret bērnu īpaši neaizsargātā situācijā — situācijā, kurā bērns ir atkarīgs, vai ir garīgas vai fiziskas nespējas stāvoklī. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **BE, DE, ES, IE, LU, PL, SI** un **UK** (**Angliju/Velsu, Skotiju** un **Gibraltāru**) sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- 9. panta b) punkts attiecas uz nodarījumiem, ko ir izdarījis bērna ģimenes loceklis, persona, kura dzīvo kopā ar bērnu, vai persona, kura ļaunprātīgi izmantojusi atzītu uzticību vai autoritāti. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **AT, BE, BG, DE, ES, IE, LT, LU, PL, RO, SI** un **UK** (**Angliju/Velsu, Skotiju** un **Gibraltāru**) sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

- Saskaņā ar 9. panta c) punktu, ja nodarījumu izdarījušas vairākas personas, kuras rīkojušās kopīgi, tas ir uzskatāms par atbildību pastiprinošiem apstākļiem. **CY, HR** un **IT** skaidri atsaucas uz “vairākām personām”, kuras rīkojušās kopīgi, savukārt citas dalībvalstis izmanto atšķirīgu terminoloģiju. Piemēram, **BE** piemin “vienu vai vairāk personas”, **BG, EL, MT, NL** un **PT** — “divas vai vairāk personas”, **DE** un **SE** — “vairāk nekā vienu personu”.
- Saskaņā ar 9. pants d) punktu noziegums ir sodāms bargāk, ja tas ticis izdarīts noziedzīgā organizācijā. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu, ietverot “noziedzīgas organizācijas” definīcijas transponēšanu; **MT** tieši atsaucas uz Padomes 2008. gada 24. oktobra Pamatlēmumu 2008/841/TI par cīņu pret organizēto noziedzību.
- Saskaņā ar 9. panta e) punktu, ja nodarījuma izdarītājs ir bijis iepriekš notiesāts par tāda paša rakstura nodarījumiem, tas veido atbildību pastiprinošus apstākļus. **AT, BE, CZ, HR, IT, LV, PT** un **SK** paredz vispārējus atbildību pastiprinošus apstākļus, neatkarīgi no tā, vai šāds nodarījums ir līdzīga rakstura, vai nē. Savukārt **BG, CY, EE, ES, FI, HU, MT** un **PL** ir noteikts, ka nodarījuma izdarīšanai ir jābūt tāda paša rakstura. **FR** un **LT** ir paredzēti atsevišķi apsvērumi abiem variantiem (līdzīgi nodarījumi un nesaistīti nodarījumi).
- 9. panta f) punkts paredz atbildību pastiprinošus apstākļus, ja nodarījuma izdarītājs ar nodomu vai aiz neuzmanības ir apdraudējis bērna dzīvību. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **BE, CZ, ES, FI, FR, IE, IT, LV, SK** un **UK** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 9. panta g) punktu ir jāapsver bargākas sankcijas, ja nodarījums ir ietvēris smagu vardarbību vai radījis nopietnu kaitējumu bērnam. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **BG, ES, FI, IE, LT** un **UK (Skotiju)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

### **2.1.9. Mantas arests un konfiskācija (11. pants)**

Saskaņā ar 11. pantu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to kompetentās iestādes ir tiesīgas arestēt un konfiscēt 3., 4. un 5. pantā minēto nodarījumu izdarīšanai izmantotos rīkus un šādos nodarījumos iegūtos līdzekļus.

Dažas dalībvalstis (**BG, CY, DE, HR, FR, IT, LU** un **SI**) ir ieviesušas īpašus noteikumus, kas paredz arestus un konfiskāciju 3., 4. un 5. pantā minēto nodarījumu gadījumā, savukārt pārējās dalībvalstis paļaujas uz vispārējiem noteikumiem par arestu un konfiskāciju saskaņā ar krimināltiesībām, kas piemērojamas visiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Visu dalībvalstu tiesību aktos pievēršas gan noziegumu izdarīšanai izmantotajiem rīkiem, gan tajos iegūtajiem līdzekļiem.

### **2.1.10. Juridisko personu atbildība (12. pants)**

Saskaņā ar 12. pantu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par jebkuru no 3. līdz 7. pantā minētajiem nodarījumiem.

- Attiecībā uz 12. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktu **CY, LT** un **PL** izmanto tādu pašu vai gandrīz tādu pašu formulējumu kā direktīvā, savukārt citas dalībvalstis izmanto atšķirīgus terminus. Piemēram, transponējot 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis atsaucas uz “vadītājiem”, “direktoriem” vai “direktoru padomi”, nevis “pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā”.

- 12. panta 2. punktā prasīto atbildību ir ieviesušas gandrīz visas dalībvalstis. Attiecībā uz **BG, CZ, IE, LU, NL** un **PT** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Attiecībā uz 12. panta 3. punktu visas dalībvalstis nodrošina iespēju īstenot kriminālprocesus pret fiziskām personām, kas ir nodarījumu izdarītāji, uzkūditāji vai līdzdalībnieki, vienlaikus ar juridisku personu saukšanu pie atbildības. Tomēr informācija, ko **IE** un **PT** sniedza par aplūkotajiem nodarījumiem, nebija pārlicinoša.

#### **2.1.11. Sankcijas pret juridiskām personām (13. pants)**

Saskaņā ar 13. pantu dalībvalstīm ir jāievieš sankcijas pret juridiskām personām, kuras sauc pie atbildības saskaņā ar 12. panta 1. vai 2. punktu, un tās var izvēlēties piemērot 13. panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā paredzētās sankcijas.

- Attiecībā uz 13. panta 1) punktu visas dalībvalstis ir ieviesušas administratīvās sankcijas vai kriminālsankcijas, kas piemērojamas juridiskām personām. Dažas dalībvalstis (**BE, CZ, FR, PL, RO** un **SK**) ir izvēlējušās ieviest arī papildu sankciju — lēmuma/sprieduma, kurā juridiska persona atzīta par vainīgu noziegumā, publicēšana vai publiskošana. Lielākā daļa dalībvalstu, izņemot **BG, DE, EE, FI, IE** un **UK (Angliju/Velsu, Ziemeļīriju un Gibraltāru)**, ir izvēlējušās transponēt vismaz vienu no 13. panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā noteiktajiem variantiem.
- Lielākās daļas dalībvalstu tiesību akti neietver īpašus noteikumus 13. panta 2. punkta transponēšanai, taču juridiskām personām, kuras sauc pie atbildības saskaņā ar 12. panta 2. punktu, piemēro tādas pašas sankcijas kā juridiskām personām, kuras sauc pie atbildības saskaņā ar 12. panta 1. punktu. **EL** vienīgā ieviesa īpašu transponēšanas pasākumu un tādējādi nepiemēroja vienādas sankcijas abos gadījumos.

#### **2.1.12. Cietušo atbrīvošana no apsūdzības un sankciju nepiemērošana (14. pants)**

Saskaņā ar 14. pantu dalībvalstīm ir jāīsteno pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka kompetentās valsts iestādes ir tiesīgas bērnus, kuri cietuši no seksuālas vardarbības vai seksuālas izmantošanas, nesaukt pie kriminālatbildības un tiem nepiemērot sankcijas par iesaistīšanos tādās noziedzīgās darbībās, ko viņi ir bijuši piespiesti izdarīt, ja šāda piespiešana bijusi šādu noziegumu tiešas sekas.

Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **ES, LU, MT, PL** un **SK** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

#### **2.1.13. Izmeklēšana un saukšana pie kriminālatbildības (15. pants)**

15. pantā ir noteikti pasākumi 3.–7. pantā minēto nodarījumu izmeklēšanai un saukšanai pie kriminālatbildības.

- Saskaņā ar 15. panta 1. punktu dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka izmeklēšana vai saukšana pie kriminālatbildības par 3.–7. pantā minētajiem nodarījumiem nav atkarīga no cietušā vai viņa/viņas pārstāvja iesnieguma vai izvirzītās apsūdzības, un ka kriminālprocesu var turpināt arī tad, ja minētā persona atsauc savus paziņojumus. 15. panta 1. punkta princips **CY, NL, PL** un **PT** valsts tiesību aktos nepārprotami tiek ievērots, savukārt **AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, LT, LU, LV, MT, RO, SE, SI** un **SK** transponē šo noteikumu, izmantojot krimināltiesību vispārējos noteikumus, ar kuriem regulē izmeklēšanas un saukšanas pie kriminālatbildības uzsākšanu. **UK (Anglijā/Velsā,**

**Ziemeļīrijā un Skotijā**) prokurori var uzsākt vai turpināt kriminālprocesus, ja tie uzskata, ka pierādījumi ir pietiekami, lai nodrošinātu reālu iespēju apsūdzētos notiesāt, un ka saukšana pie kriminālatbildības ir sabiedrības interesēs. **IE** piemēro šādu pašu sabiedrības interešu principu.

- Saskaņā ar 15. panta 2. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka ir iespējams saukt pie kriminālatbildības par nodarījumiem pietiekami ilgu laikposmu pēc tam, kad cietušais ir sasniedzis pilngadību. **AT, BE, CY, EE, EL, ES, HR, HU, IE, LV, MT, PL, RO, SE, SI** un **UK** ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. **BG, CZ, DE, FI, IT, LT, NL** un **SK** attiecībā uz dažiem nodarījumiem noilgums sākas no datuma, kad nodarījums paveikts. Tas nozīmē, ka cietušajiem bērniem, jo īpaši tiem bērniem, kuri izmantoti ļoti agrā vecumā, pēc to pilngadības vecuma sasniegšanas var nebūt pietiekami daudz laika, lai panāktu saukšanu pie kriminālatbildības.
- Saskaņā ar 15. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka nodarījumu izmeklēšanai un saukšanai pie kriminālatbildības ir pieejami efektīvi izmeklēšanas līdzekļi. **CY** un **EL** savos tiesību aktos skaidri atspoguļo 15. panta 3. punktu, savukārt lielākā daļa no pārējām dalībvalstīm to transponē dažādos kriminālprocesa kodeksa noteikumos.
- Saskaņā ar 15. panta 4. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina vajadzīgie pasākumi, lai izmeklēšanas struktūrvienības vai dienesti varētu mēģināt identificēt cietušos, jo īpaši analizējot bērnu pornogrāfijas materiālus. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti pasākumi, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **BG, CZ, EE, FR, HU, IE, LT, PT, SK** un **UK (Gibraltāru)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

#### **2.1.14. Ziņošana saistībā ar aizdomām par seksuālu izmantošanu vai seksuālu vardarbību (16. pants)**

16. panta mērķis ir nodrošināt, ka profesiju pārstāvji, kuru galvenais pienākums ir darbs ar bērniem, var ziņot par nodarījumiem (16. panta 1. punkts) un ka visas personas, kuras zina vai tām ir aizdomas par to, ka tiek izdarīti nodarījumi, tiek mudinātas ziņot par to (16. panta 2. punkts).

- Attiecībā uz 16. panta 1. punktu **HR, MT, PT, SI** un **UK (Anglijas/Velsas, Ziemeļīrijas un Gibraltāra)** tiesību aktos ir noteikts vispārējs pienākums ziņot par nodarījumiem. Tomēr lielākās daļas dalībvalstu (**AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, HU, IT, LT, LV, NL, RO** un **SE**) tiesību akti ietver īpašus noteikumus attiecībā uz ziņošanu par nodarījumiem, lai aizsargātu bērnus. Turklāt **BG, CY, CZ, DE, EL, FI, HU, IT, LV, RO, SE** un **SK** paredz īpašu pienākumu noteiktu profesiju pārstāvjiem (piemēram, skolotājiem, ārstiem, psihologiem, medicīnas māsām) ziņot kompetentajām iestādēm.
- Dažas dalībvalstis (**AT, BE, BG, EL, FI, HR, HU, IT, LU, PL** un **SI**) ir transponējušas 16. panta 2. punktu vispārējos noteikumos, kuri uzliek pienākumu vai mudina ziņot par nodarījumiem un/vai palīdzēt cilvēkiem, kam tas ir nepieciešams. Citas dalībvalstis (**BG, CY, CZ, EE, ES, FR, HR, LT, LV, NL, PT, RO, SE** un **SK**) to ir transponējušas ar konkrētāk noteiktu tiesību aktu, kas uzliek pienākumu ziņot par nodarījumiem pret bērniem. **UK (Anglijā/Velsā, Ziemeļīrijā un Skotijā)** tiek izmantoti nelegislatīvi pasākumi.

Cilvēki tiek mudināti ziņot par vardarbību, galvenokārt izmantojot palīdzības/uzticības tālruņus, piemēram, **BE** izveidotais *Child Focus* (tālruņa numurs 116000) vai **LT** izveidotais *Child Line* (tālruņa numurs 116111).

### **2.1.15. Jurisdikcija un saukšanas pie kriminālatbildības koordinēšana (17. pants)**

17. pantā ir paredzēti noteikumi dalībvalstu jurisdikcijas noteikšanai attiecībā uz direktīvā uzskaitītajiem nodarījumiem.

- 17. panta 1. punkts attiecas uz jurisdikciju gadījumos, ja nodarījums ir pilnīgi vai daļēji izdarīts dalībvalsts teritorijā vai nodarījuma izdarītājs ir tās valstspiederīgais. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **CY, IE, LV, NL, SI, PT** un **UK (Gibraltāru)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 17. panta 2. punktu dalībvalstīm ir iespēja noteikt plašāku jurisdikciju attiecībā uz nodarījumiem, kas ir izdarīti ārpus tās teritorijas. Piemēram, ja nodarījums ir izdarīts pret tās valstspiederīgo vai personu, kura ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā (17. panta 2. punkta a) apakšpunkts), nodarījums ir izdarīts tādas juridiskas personas labā, kura veic uzņēmējdarbību tās teritorijā (17. panta 2. punkta b) apakšpunkts), vai nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā (17. panta 2. punkta c) apakšpunkts). Lielākā daļa dalībvalstu nolēma piemērot variantus, kas norādīti 17. panta 2. punkta a) apakšpunktā (**AT, BE, BG, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PL, PT, RO, SI** un **SK**) un 17. panta 2. punkta c) apakšpunktā (**AT, BE, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, NL, PT, RO, SE** un **SK**), savukārt mazāks skaits dalībvalstu nolēma piemērot 17. panta 2. punkta b) apakšpunktā norādītos variantus (**CY, CZ, ES, HR, IT, LV, MT, PL, PT, RO** un **SI**).
- Saskaņā ar 17. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to jurisdikcijā ir ietverti gadījumi, kad nodarījums ir izdarīts, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, kurām ir piekļūts to teritorijā, neatkarīgi no tā, vai tās atrodas to teritorijā. **CY, EL, MT** un **PT** ir īpaši noteikumi, kuros izmantots direktīvā norādītais formulējums un ir tieša atsauce uz nodarījumiem, kas izdarīti, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, savukārt **AT, BE, BG, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, RO, SI, SK** un **UK** izmanto vispārējus noteikumus, ar kuriem nosaka jurisdikciju attiecībā uz to teritorijās izdarītajiem noziegumiem.
- Saskaņā ar 17. panta 4. punktu ir aizliegts noteikt abpusējas sodāmības prasību attiecībā uz saukšanu pie kriminālatbildības par nodarījumiem, kas izdarīti ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas, ja nodarījuma izdarītājs ir tās valstspiederīgais. **BG, CZ, HU, IT, LV, MT, SK** un **UK (Anglija/Velsa un Ziemeļīrija)**, nosakot to jurisdikciju attiecībā uz nodarījumiem, neparedz abpusējas sodāmības prasību. Neraugoties uz to, ka **AT, BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, LT, LU, NL** un **SE** ir izveidota abpusējas sodāmības klauzula, tās nosaka īpašus izņēmumus attiecībā uz visiem 17. panta 4. punktā minētajiem nodarījumiem.
- Saskaņā ar 17. panta 5. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to jurisdikcija nav pakļauta nosacījumam, ka saukt pie kriminālatbildības var tikai pamatojoties uz cietušā iesniegumu vietā, kur nodarījums ir izdarīts, vai pamatojoties uz oficiālu tās valsts paziņojumu, kurā ir izdarīts nodarījums. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **LU** un **SI** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

## 2.2. Palīdzība cietušajiem un to aizsardzība (18.–20. pants)

### 2.2.1. *Vispārēji noteikumi par palīdzību un atbalstu cietušajiem bērniem un viņu aizsardzības pasākumiem (18. pants)*

18. pantā ir paredzēti vispārēji noteikumi par palīdzību un atbalstu cietušajiem bērniem un viņu aizsardzības pasākumiem.

- Saskaņā ar 18. panta 1. punktu cietušajiem bērniem nodrošina palīdzību, atbalstu un aizsardzību, ņemot vērā bērna intereses. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. **BE, DE, LV** un **SI** sniegtā informācija nebija pārliedzinoša.
- 18. panta 2. punkts uzliek pienākumu dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka bērnam tiek sniegta palīdzība un atbalsts, tiklīdz kompetentajām iestādēm ir norāde uz pamatotu iemeslu, lai uzskatītu, ka pret bērnu varētu būt izdarīts nodarījums. Aptuveni pusei dalībvalstu ir izveidoti pasākumi, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **AT, BE, BG, DE, EL, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI** un **UK (Angliju/Velsu, Ziemeļriju un Skotiju)** sniegtā informācija nebija pārliedzinoša.
- Saskaņā ar 18. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka gadījumos, kad pastāv neskaidrības par personas vecumu un ir iemesls uzskatīt, ka šī persona ir bērns, minētā persona tiek uzskatīta par bērnu nolūkā saņemt tūlītēju piekļuvi palīdzības, atbalsta un aizsardzības pasākumiem. **BG, CY, EL** un **LT** tiesību aktu, ar kuriem tiek transponēts šis noteikums, formulējums ir ļoti līdzīgs direktīvas formulējumam, savukārt tiesību akti **EE, ES, HR, LV, MT, PT, RO** un **UK (Anglijā/Velsā un Gibraltārā)** ietver vispārēju nepilngadības prezumpciju cietušā labā, līdz tiek pierādīts pretējais. Attiecībā uz **AT, BE, CZ, DE, FI, FR, HU, IE, IT, LU, PL, SE, SI, SK** un **UK (Skotiju)** sniegtā informācija nebija pārliedzinoša.

### 2.2.2. *Palīdzība un atbalsts cietušajiem (19. pants)*

19. pantā ir paredzēti vispārēji noteikumi par palīdzību un atbalstu cietušajiem bērniem un viņu ģimenēm, un šo personu aizsardzības pasākumiem.

- Saskaņā ar 19. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka cietušajiem tiek sniegta palīdzība un atbalsts pirms kriminālprocesa, tā gaitā un piemērotu laikposmu pēc tā pabeigšanas, jo īpaši nodrošinot to bērnu aizsardzību, kuri ziņo par vardarbības gadījumiem viņu ģimenē. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. **DE, HU, IE, IT, LV, PL, RO, SI** un **SK** sniegtā informācija nebija pārliedzinoša.
- Saskaņā ar 19. panta 2. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka palīdzība un atbalsts cietušajam bērnam nav atkarīgi no cietušā bērna vēlmes sadarboties kriminālizmeklēšanā, kriminālvajāšanā vai tiesā. **CY, EL, MT** un **UK (Anglijas/Velsas un Gibraltārā)** tiesību aktos ir izmantots formulējums, kas ir ļoti līdzīgs direktīvā izmantotajam, savukārt lielākā daļa dalībvalstu (**AT, BE, BG, CZ, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SK** un **UK (Ziemeļrija un Skotija)**) izmantoja dažādus noteikumus par palīdzību un atbalstu. **DE** un **SI** sniegtā informācija nebija pārliedzinoša.
- Saskaņā ar 19. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka palīdzība un atbalsts cietušajiem bērniem tiek īstenota(-s) pēc katra konkrētā cietušā bērna īpašo apstākļu individuālas izvērtēšanas, pienācīgi ņemot vērā bērna viedokli, vajadzības un bažas.

Lielākajā daļā dalībvalstu ir ieviesti pasākumi, ar kuriem transponē šo noteikumu<sup>5</sup>. **DE, EL, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SI un UK (Skotijas)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

- Saskaņā ar 19. panta 4. punktu bērnus, kas cietuši seksuālos nodarījumos, uzskata par īpaši neaizsargātiem cietušajiem atbilstīgi Pamatlēmumam 2001/220/TI, ko no 2012. gada aizstāj ar Direktīvu par cietušo tiesībām<sup>6</sup>. Lielākajā daļā dalībvalstu ir īstenoti pasākumi, ar kuriem transponē šo noteikumu. **DE, EL, IE, IT, SI un UK (Skotijas)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

Bērnu atzīšana par īpaši neaizsargātiem cietušajiem ir paredzēta īpašos palīdzības un aizsardzības pasākumos (izņemot **UK (Gibraltāru)**, kas to transponēja burtiski). Šie pasākumi nodrošina, ka cietušajiem bērniem ir tiesības liecināt tādā veidā, kas aizsargā tos no pierādījumu sniegšanas atklātā tiesas sēdē, un ka ar tiem saskaras tikai tās personas, kuras ir īpaši apmācītas šim mērķim.

- Saskaņā ar 19. panta 5. punktu dalībvalstīm, ja tas ir vajadzīgs un iespējams, ir jānodrošina palīdzība un atbalsts cietušā bērna ģimenei, ja ģimene uzturas dalībvalsts teritorijā. **AT, BE, BG, CY, EE, FI, HR, IE, LT, MT, NL, PT, SK un UK** ir īstenoti pasākumi šā noteikuma transponēšanai, savukārt citu dalībvalstu sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

### **2.2.3. Cietušo bērnu aizsardzība kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā (20. pants)**

20. pantā ir paredzētas prasības dalībvalstīm attiecībā uz cietušo bērnu aizsardzību kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā.

- Lielākā daļa dalībvalstu (**BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK un UK (Gibraltārs)**) ir īstenojušas pasākumus, lai saskaņā ar 20. panta 1. punktu nodrošinātu, ka kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā kompetentās iestādes cietušajam bērnam ieceļ īpašu pārstāvi. **AT, BE un UK (Ziemeļīrija, Skotija un Anglija/Velsa)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 20. panta 2. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina cietušajiem bērniem piekļuve juridiskām konsultācijām un juridiskai pārstāvībai, kas ir bezmaksas, ja cietušajam nav pietiekamu finanšu līdzekļu. Lielākajā daļā dalībvalstu ir izveidoti tiesību akti, ar kuriem transponē šo noteikumu. Attiecībā uz **AT, CZ, DE, EE, IE, LT, PL, RO un UK (Angliju/Velsu, Skotiju un Ziemeļīriju)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- 20. panta 3. punktā ir aprakstīta virkne prasību, kas ir jāievēro, veicot kriminālizmeklēšanu, kurā iesaistīti cietušie bērni, un jo īpaši nopratināšanā. **EL, HR, LT, MT, PT, RO, SE un UK (Anglija/Velsa, Ziemeļīrija un Gibraltārs)** ir ieviesušas 20. panta 3. punkta transponēšanai nepieciešamos pasākumus, savukārt citu dalībvalstu sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

<sup>5</sup> Piemēram, novērtējuma ietvaros var izvērtēt cietušā bērnu situāciju, pamatojoties uz informāciju, kas iegūta no ģimenes, bērna, skolas, bērnudārza, radniekiem vai citām iestādēm, kā arī bērna attīstību un vajadzību nodrošināšanu, vecāku spējas, bērna un ģimenes sociālo vidi, bērna uzskatus un vēlmes, kā arī bērna vecumu, veselības stāvokli, intelektuālo attīstību un kultūras identitāti.

<sup>6</sup> Padomes Pamatlēmums 2011/220/TI (2001. gada 15. marts) par cietušo statusu kriminālprocesā, ko aizstāj ar Direktīvu 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus.

- Lielākā daļa dalībvalstu ir ieviesušas pasākumus, lai saskaņā ar 20. panta 4. punktu nodrošinātu, ka cietušā bērna vai bērna kā liecinieka nopratināšanu var audiovizuāli ierakstīt un to izmantot kā pierādījumus iztiesāšanā kriminālprocesā. **AT, FI, IE, MT** un **PL** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 20. panta 5. punktu dalībvalstīm ir jāīsteno pasākumi, lai nodrošinātu iespēju noteikt, ka lietu izskata slēgtā tiesas sēdē vai bez bērna klātbūtnes. Lielākā daļa dalībvalstu transponēja šo pantu, lai gan **BE, FI, PL** un **UK (Skotija)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Lielākā daļa dalībvalstu saskaņā ar 20. panta 6. punktu ir veikušas vajadzīgos pasākumus, lai aizsargātu cietušo bērnu privātumu, identitāti un reputāciju un novērstu jebkādas tādas informācijas izplatīšanu atklātībā, kas ļautu viņus identificēt. **BE, DE, PL, PT** un **SI** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

### 2.3. Preventīvi pasākumi (10. pants un 21.–25. pants)

#### 2.3.1. Aizliegums veikt noteiktas darbības, kas izriet no notiesājošiem spriedumiem (10. pants)

10. pants attiecas uz nodarījumu pret bērniem novēršanu, īstenojot aizliegumu veikt noteiktas darbības, kas izriet no notiesājošiem spriedumiem.

- Saskaņā ar 10. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jāievieš pasākumi, lai nodrošinātu, ka fiziskai personai, kura bijusi notiesāta par seksuāliem nodarījumiem pret bērniem, var uz laiku vai pastāvīgi liegt veikt vismaz profesionālo darbību, kas ietver tiešu un regulāru saskarsmi ar bērniem. Dažas dalībvalstis (**BE, BG, EL, ES, LT, PT** un **RO**) izvēlējās noteikt pagaidu aizliegumu, savukārt **LU** un **SK** izvēlējās pastāvīgu aizliegumu. **DE, FR, HR, HU, IE, MT** un **UK (Anglijā/Velsā, Ziemeļirijā un Skotijā)** ir iespējami gan pagaidu, gan pastāvīgi aizliegumi. No otras puses, **CY, EE, FI, LV** un **NL** tiesību aktos nav skaidri norādīts, vai šāds aizliegums ir pastāvīgs vai pagaidu. **SE** šo pantu transponē nevis īpašos aizlieguma noteikumos, bet drīzāk īstenojot sistemātiskas iepriekšējās darbības pārbaudes attiecībā uz darbu, kas ietver saskarsmi ar bērniem.

**AT, CZ, IT, PL, SI** un **UK (Gibraltāra)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

- Saskaņā ar 10. panta 2. punktu dalībvalstīm ir jāizveido pasākumi, lai nodrošinātu, ka darba devējiem gadījumos, kad viņi pieņem darbā personu profesionālai vai organizētai brīvprātīgai darbībai, ir tiesības pieprasīt informāciju par notiesājošiem spriedumiem vai aizliegumiem. Lielākā daļa dalībvalstu ir transponējušas šo noteikumu. Informāciju var iegūt, piemēram, pieprasot ziņas par personu no sodāmības reģistra (**BE, ES, FI, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SK** un **UK**), notiesāto personu reģistra (**LT**), sodu reģistra (**LV**), nesodāmības reģistra (**DE**), policijas reģistra (**CY**), reģistra, kurā iekļauta informācija par kriminālsodiem, (**EE**) vai automatizēta valsts saraksta, kurā iekļautas seksuālos vai vardarbīgos nodarījumos vainīgās personas (**FR**).
- Attiecībā uz 10. panta 3. punktu lielākā daļa dalībvalstu ir transponējušas prasību pārsūtīt informāciju par notiesājošiem spriedumiem un aizliegumiem saskaņā ar Pamatlēmumā 2009/315/TI noteiktajām procedūrām informācijas, kas iegūta no sodāmības reģistriem, apmaiņai<sup>7</sup>. Tomēr, šķiet, ka dažas dalībvalstis joprojām nenodrošina informācijas pārsūtīšanu gadījumos, kad citas dalībvalstis to pieprasa

<sup>7</sup> Sk. 1. zemsivītras atsauci.

attiecībā uz iepriekšējiem notiesājošiem spriedumiem. Dažos gadījumos dalībvalstis nenosaka likumīgu pienākumu pārsūtīt šādu informāciju (**BE, CZ, IE, LV, MT un SE**). Citos gadījumos papildus direktīvas prasībai tās nosaka, ka attiecīgajai personai (A dalībvalsts valstspiederīgajam) ir jānodod piekrišana izziņas par sodāmību izsniegšanai valstī, kurā tā plāno strādāt vai veikt brīvprātīgo darbu (B dalībvalsts), īpaši pieprasot papildu piekrišanu no attiecīgās personas, lai A dalībvalsts varētu pārsūtīt informāciju par spriedumiem B dalībvalstij (**FI, LU un UK (Anglija/Velsa, Ziemeļīrija un Skotija)**)).

### **2.3.2. Pasākumi pret vardarbības iespēju un bērnu seksa tūrisma reklamēšanu (21. pants)**

21. pantā ir paredzēta iespēja pieņemt preventīvus/aizlieguma pasākumus pret vardarbības iespēju un bērnu seksa tūrisma reklamēšanu.

- 21. panta a) punkts attiecas uz tādu materiālu izplatīšanas aizliegšanu/prevenciju, kuros tiek reklamēta iespēja izdarīt seksuālus nodarījumus pret bērniem. **AT, BE, CY, EE, EL, IT, LV, MT un SK** paredz sankcijas par noziedzīgiem nodarījumiem saistībā 21. panta a) punktā norādīto reklamēšanu, savukārt **DE, FI, FR, LV, PL, PT un RO** ir transponējušas šo direktīvas noteikumu, nosakot noziedzīgus nodarījumus saistībā ar publisku kūdīšanu.
- 21. panta b) punkts attiecas uz tādu braucienu organizēšanas aizliegšanu/prevenciju, kas komerciālos vai nekomerciālos nolūkos īstenoti citām personām ar nolūku izdarīt nodarījumus. Lielākā daļa dalībvalstu ir īstenojušas dažādus pasākumus šā noteikuma transponēšanai. Piemēram, **AT, BG un FI** kriminālatbildību par šādu rīcību paredz noteikumos, kas piemērojami palīgiem/līdzdalībniekiem, kā arī praktiskos pasākumos, savukārt **CZ, LT un SK** sodu par šādu rīcību paredz tikai noteikumos, kas piemērojami līdzdalībniekiem, pat tad, ja galvenais noziegums netika pastrādāts. **CY, EL, IT un MT** ir pieņēmušas īpašu apsūdzības veidu, ar kuru tiek piemērotas sankcijas braucienu organizēšanai trešajām personām ar nolūku izdarīt nodarījumus pret bērniem.

### **2.3.3. Preventīvas intervences programmas vai pasākumi (22. pants)**

Saskaņā ar 22. pantu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka personām, kuras baidās, ka tās varētu izdarīt nodarījumus, ir pieejamas efektīvas intervences programmas vai pasākumi, kas paredzēti, lai izvērtētu un novērstu šādu nodarījumu izdarīšanas iespējamību. **AT, BG, DE, FI, NL, SK un UK (Anglija/Velsa, Ziemeļīrija un Skotija)** ir ieviesušas šā noteikuma transponēšanai nepieciešamos pasākumus, savukārt citu dalībvalstu sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

### **2.3.4. Preventīvi pasākumi (23. pants)**

Saskaņā ar 23. pantu dalībvalstīm ir jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu.

- 23. panta 1. punkts attiecas uz izglītības un apmācības pasākumiem. **CY, EL, ES un LT** transponēja šo pantu īpašos tiesību aktu noteikumos, savukārt **BG, CZ un PT** izmantoja citus pasākumus, piemēram, valsts rīcības plānus/stratēģijas. **NL, PL, RO, SE, un UK (Anglija/Velsa, Ziemeļīrija un Skotija)** izmantoja vispārējus legislatīvus pasākumus, kā arī kampaņas un projektus.
- 23. panta 2. punkts attiecas uz informēšanas un izpratnes veidošanas kampaņām, iespējams, sadarbībā ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām. Visas dalībvalstis

transponēja šo noteikumu, piemēram, īstenojot izglītības programmas (**AT, BE, CY, FR, LU, LV, MT, PT, SK** un **UK (Anglija/Velsa un Ziemeļrija)**).

- 23. panta 3. punkts attiecas uz regulāru apmācību amatpersonām, kurām varētu būt saskarsme ar cietušajiem bērniem. Lielākā daļa dalībvalstu ir īstenojušas pasākumus šā noteikuma transponēšanai. **EL, HU, IE, IT** un **UK (Skotijas)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

### **2.3.5. Brīvprātīgas intervences programmas vai pasākumi kriminālprocesa gaitā vai pēc tā (24. pants)**

24. pants reglamentē noteikumus attiecībā uz intervences programmām vai pasākumiem kriminālprocesa gaitā vai pēc tā.

- Saskaņā ar 24. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka jebkurā kriminālprocesa posmā gan ieslodzījuma vietā, gan ārpus tās ir pieejamas efektīvas intervences programmas vai pasākumi ar mērķi novērst un mazināt atkārtotu nodarījumu risku. Vairākas dalībvalstis ir īstenojušas pasākumus šā noteikuma transponēšanai, savukārt **AT, CY, CZ, DE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, LV, PL, PT, RO, SE, SI, SK** un **UK (Ziemeļrijas, Skotijas un Gibraltāra)** sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- 24. panta 2. punktā ir noteikts, ka intervences programmām vai pasākumiem ir jāatbilst tādu bērnu īpašām attīstības vajadzībām, kuri izdara seksuāla rakstura nodarījumus. Dalībvalstis ir transponējušas šo noteikumu dažādos veidos, piemēram, tiesību aktos (**BG, HR** un **RO**), apvienojot tiesību aktus un citus pasākumus (**HU, LT** un **MT**), vai citos pasākumos (**FI, NL** un **UK (Anglija/Velsa, Ziemeļrija un Skotija)**).
- 24. panta 3. punktā ir noteikts, ka intervences programmām vai pasākumiem ir jābūt pieejamām(-iem) personām, pret kurām uzsākts kriminālprocess (24. panta 3. punkta a) apakšpunkts), un personām, kas ir notiesātas (24. panta 3. punkta b) apakšpunkts). **CY, EL, MT, NL, RO** un **UK** ir īstenojušas 24. panta 3. punkta a) apakšpunkta transponēšanas pasākumus un **BG, CY, DE, EL, ES, FI, HR, IT, LT, MT, NL, RO** un **UK** — 24. panta 3. punkta b) apakšpunkta transponēšanas pasākumus. Pārējo dalībvalstu sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 24. panta 4. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka tiek izvērtēta personu, kurām ir pieejamas intervences programmas vai pasākumi, bīstamība un recidīvisma risks, ar mērķi noteikt piemērotas intervences programmas vai pasākumus. **AT, EL, HR, LT, MT, RO** un **SE** ir īstenojušas pasākumus šā noteikuma transponēšanai, savukārt pārējo dalībvalstu sniegtā informācija nebija pārlicinoša.
- Saskaņā ar 24. panta 5. punktu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka personas, kurām ir pieejamas intervences programmas vai pasākumi, ir pilnīgi informētas par piedāvājuma iemesliem (24. panta 5. punkta a) apakšpunkts), piekrist piedalīties, pilnībā zinot faktus (24. panta 5. punkta b) apakšpunkts), un var atteikties piedalīties, un — notiesātās personas gadījumā — tiek informētas par iespējamām sekām (24. panta 5. punkta c) apakšpunkts). **AT, BG, CY, EE, FI, LT, MT** un **UK (Gibraltārs)** ir īstenojušas 24. panta 5. punkta a) un b) apakšpunkta transponēšanas pasākumus un **CY, EE, FI, FR, LT, MT** un **UK (Gibraltārs)** — 24. panta 5. punkta c) apakšpunkta transponēšanas pasākumus. Citu dalībvalstu sniegtā informācija nebija pārlicinoša.

**2.3.6. Pasākumi pret tīmekļa vietnēm, kurās ir bērnu pornogrāfija vai caur kurām to izplata (25. pants)**

Lūdzam skatīt atsevišķu, īpašu ziņojumu par šā panta transponēšanu<sup>8</sup>.

---

<sup>8</sup> Skatīt 3. zemsvītras atsauci.

### 3. SECINĀJUMI UN TURPMĀKĀ RĪCĪBA

Šī direktīva ir visaptverošs tiesiskais regulējums, kura rezultātā dalībvalstīs ir panākts būtisks progress, veicot grozījumus kriminālkodeksos, kriminālprocedūrās un nozares tiesību aktos, vienkāršojot procedūras, izveidojot vai uzlabojot sadarbības shēmas un uzlabojot valstu dalībnieku koordināciju. Komisija atzinīgi vērtē dalībvalstu vērā ņemamos centienus direktīvas transponēšanā.

Tomēr joprojām ir veicams ievērojams darbs, lai direktīva pilnā mērā izmantotu savu potenciālu, dalībvalstīm pilnībā īstenojot visus tās noteikumus.

Līdz šim veiktā analīze liecina, ka dažas no dalībvalstu galvenajām problēmām varētu būt saistītas ar preventīvajām un intervences programmām nodarījumu izdarītājiem (22., 23. un 24. pants), materiālajām krimināltiesībām (3., 4. un 5. pants) un palīdzības, atbalsta un aizsardzības pasākumiem cietušajiem bērniem (18., 19. un 20. pants).

Šķiet, ka mazāk problēmu sagādā noteikumi, kas saistīti ar kūdīšanu, palīdzēšanu, atbalstīšanu un mēģinājumu (7. pants), seksuālām darbībām ar savstarpēju piekrišanu (8. pants), mantas arestu un konfiskāciju (11. pants) un juridisko personu atbildību un sankcijām pret tām (12. un 13. pants).

Ņemot vērā direktīvas visaptverošo raksturu, Komisija galveno uzmanību vērsīs uz to, lai nodrošinātu, ka visā ES tiek pabeigta transponēšana un ka noteikumi tiek īstenoti pareizi. Tādēļ Komisija pagaidām nav plānojusi ierosināt grozījumus direktīvā vai kādus papildinošus tiesību aktus. Tā vietā Komisija koncentrēs savu darbu uz to, lai nodrošinātu, ka bērni pilnā mērā gūst labumu no direktīvas pievienotās vērtības, dalībvalstīm to pilnībā transponējot un īstenojot.

Komisija turpinās sniegt atbalstu dalībvalstīm, lai nodrošinātu labu transponēšanas un īstenošanas līmeni. Tas ietver pārraudzību, lai nodrošinātu, ka valstu veiktie pasākumi atbilst attiecīgajiem direktīvas noteikumiem. Nepieciešamības gadījumā Komisija izmantos savas Līgumos paredzētās izpildes pilnvaras, īstenojot pārkāpuma procedūras. Tā arī atbalstīs direktīvas īstenošanu, veicinot paraugprakses izveidi un apmaiņu noteiktās jomās, piemēram, preventīvās un intervences programmās nodarījumu izdarītājiem.